

19. Éloge des Athéniens vainqueurs à Salamine.

Ἐπέδειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις, νικήσαντες τῇ ναυμαχίᾳ, εἶναι κρείττον' ἐλπίων δημοκρατουμένων ὅτις τῆς ἐλευθερίας κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευμένων ὑπὲρ τῆς ἐαυτῶν δουλείας. Πλείστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκείνοι ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας συνεβάλοντο, στρατηγὸν μὲν Θημιστοκλέα, ἱκανώτατον εἶπεν καὶ γινῶναι καὶ πράξει, ναὺς δὲ πλείους τῶν ἄλλων συμάχων, ἀνδρας δ' ἐμπειροτάτους. Καὶ γὰρ τίνες ἂν τοῦτοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἦρισαν γνώμη καὶ πλήθει καὶ ἀρετῇ; Ὅτε δικαίως μὲν ἀναμφισβήτητα τὰ ἀριστεία τῆς ναυμαχίας ἔλαβον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμονοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτίσαντο. Ἐν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιοῦτους ἐαυτοὺς παρασχόντες καὶ πολὺ πλείστον τῶν κινδύνων μετασχόντες, τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῖς ἄλλοις ἐκτίσαντο.

LYSIAS (Lyons)

12. Avantages de la paix pour Athènes.

Ἄρ' οὖν ἂν ἐξαρχέσειεν ἡμῖν, εἰ τὴν τε πόλιν ἀσφαλῶς οἰκοῖμεν καὶ τὰ περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι γιγνόμεθα καὶ τὰ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμονοοῦμεν καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν εὐδοκίμοιμεν; Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι, τοῦτων ὑπαρξάντων, τελέως τὴν πόλιν εὐδαιμονήσειν. Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν· καὶ γὰρ πενεστέρους ἐποίησε καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασε καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας διαδέβληκε καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησόμεθα καὶ τοιοῦτους ἡμᾶς αὐτοὺς παρὰσχωμεν οἷους αἱ κοινὴ συνθήκαι προστάττουσι, μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, εἰς ἣν νῦν πρὸς ἀλλήλους καθέσταμεν, καθ' ἑκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν, ἀναπεπαυμένοι μὲν τῶν εἰσφορῶν καὶ τῶν τριηραρχιῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὸν πόλεμον λητουργιῶν, ἀδεῶς δὲ γεωργοῦντες καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες καὶ ταῖς ἄλλαις ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες αἱ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασι.

ISOCRATE (Alger.)

45. Désarroi d'Athènes après la bataille de Chéronée (338).

Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τίς οὐκ ἂν τὴν πόλιν ἤλεησεν, οὐ μόνον πολίτης ἀλλὰ καὶ ξένος ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις ἐπιδεδημηκώς; Τίς δ' ἦν οὕτως ἢ μισόδημος τότε ἢ μισαθήναιος, ὅστις ἐδυνήθη ἂν ἄτακτον αὐτὸν ὑπομῖναι ἰδεῖν, ἥνίκα ἢ μὲν ἦντα καὶ τὸ γεγονός πάθος προσηγγέλλετο, ὁρῆθ' ἦν ἢ πόλις ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν, αἱ δ' ἐλπίδες τῆς σωτηρίας τῷ δήμῳ ἐν τοῖς ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονόσι καθειστήκεσαν, ὅρῳ δ' ἦν ἐπὶ μὲν τῶν θυρῶν γυναῖκας ἐλευθέρους περιφόδους κατεπτηχυίας καὶ πυθθανομένας εἰ ζῶσι, τὰς μὲν ὑπὲρ ἀνδρός, τὰς δ' ὑπὲρ πατρός, τὰς δ' ὑπὲρ ἀδελφῶν, τῶν δ' ἀνδρῶν τοὺς τοῖς σώμασιν ἀπειρηκότες καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ στρατεύεσθαι ἀφειμένους ἰδεῖν ἦν καθ' ὅλην τὴν πόλιν τότε ἐπὶ γήρως οὐδ' ἀδιαφθειρομένους διπλὰ τὰ ἱμάτια ἐμπεπορημένους; Πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν κατὰ τὴν πόλιν γιγνομένων, καὶ πάντων τῶν πολιτῶν τὰ μέγιστα ἡτυχηκότων, μάλιστα ἂν τις ἡλγήσῃ καὶ ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς, ἥνιχ' ὅρῳ ἦν τὸν δῆμον ψηφισάμενον τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους, τοὺς δὲ ξένους Ἀθηναίους, τοὺς δ' ἀτίμους ἐπιτίμους, ὅς πρότερον ἐπὶ τῷ αὐτόχθων εἶναι καὶ ἐλεύθερος ἐσεμνύετο.

LYCURGUE (Grenoble.)

6

14. [L'orateur réclame le droit de parler librement.] (1)

Ἀξίω δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖται, ἂν τι τῶν ἀληθῶν μετὰ παρρησίας λέγω, μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὁμῶν ὀργὴν γενέσθαι. Σκοπέτε γὰρ ὦδ'. Ὑμεῖς τὴν παρρησίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὕτω κοινὴν οἰεσθε δεῖν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδεδώκατε, καὶ πολλοὺς ἂν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ἡμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ τι βούλονται λέγοντας ἢ πολιτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων, ἐκ δὲ τοῦ συμβουλεύειν παντάπασιν ἐξεληλάκατε. Εἴθ' ὁμῖν συμβέβηκεν ἐκ τούτου ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούουσιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἤδη κινδυνεύειν. Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν αὐτῷ διάκεισθε, οὐκ ἔχω τί λέγω· εἰ δ' ἂν συμφέρει χωρὶς κολακείας ἐθελήσετ' ἀκούειν, ἐτοιμὸς λέγειν. Καὶ γὰρ εἰ πάνυ φαύλως τὰ πράγματα ἔχει καὶ πολλὰ προεῖται, ὅμως ἔστιν, ἐάν ὁμεῖς τὰ δέοντα ποιεῖν βούλησθε, ἐπὶ πάντα ταῦτα ἐπανορθώσασθαι.

DEMOSTHÈNE

(Lille.)

(1) Nous mettons entre crochets tout ce qui ne figurerait pas sur les textes remis aux candidats.